

Xalq so'zi

2024-YIL — YOSHLAR VA BIZNESNI QO'LLAB-QUVVATLASH YILI

1991-yil 1-yanvardan chiqa boshlagan

WWW.XS.UZ ● E-mail: Info@xs.uz ●

2024-yil 5-iyun, № 111 (8734)

Chorshanba

Saytimiga o'tish uchun QR-kodini telefoningiz orqali skanner qiling.

SAUDIYA ARABISTONI BILAN USTUVOR INVESTITSIYA LOYIHALARINING BORISHI KO'RIB CHIQILDIDI

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev 4-iyun kuni

O'zbekiston — Saudiya Ishbilarmonlar kengashi hamraisi,

"ACWA Power" kompaniyasi boshqaruvi raisi Muhammad Abunayyanni qabul qildi.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining
Q A R O R I

BADIY TARJIMA SOHASIDA MUHAMMAD RIZO OGAIY NOMIDAGI XALQARO MUKOFOTNI TA'SIS ETISH TO'G'RISIDA

O'zbek adabiyotining eng yaxshi asarlarini xorijiy tillarga, jahon adabiyotining eng sara namunalari o'zbek tiliga tarjima qilishni har tomonlarga qo'llab-quvvatlash, samarali ijod qilayotgan mohir tarjimonlarni munosib rag'battantirish, badiy tarjimaning saviyasini yanada oshirish, shuningdek, 2023-yil 22-dekabr kuni o'tkazilgan Respublika Ma'naviyat va ma'rifat kengashining kengaytirilgan yig'ilishiда ilgari surilgan tashkiflari amalga oshirish maqsadida:

1. O'zbekiston Yozuvchilar uyushmasi, Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi, Fanlar akademiyasi, Respublika Ma'naviyat va ma'rifat markazining badiy tarjima sohasida Muhammad Rizo Ogaiy nomidagi xalqaro mukofotni (keyingi o'rnlarda — Xalqaro mukofot) ta'sis etish to'g'risidagi taklifi ma'qillansin.

2. Xalqaro mukofot uchun tanlovlardan 2025-yilda boshlab, har ikki yilda bir marta quyidagi yo'nalishlarda o'tkazilishi va g'oliblar aniqlanishi belgilab qo'yilsin:

o'zbek adabiyotining nasriy asarlaridan xorijiy tillarga qilingan eng yaxshi tarjima;

o'zbek adabiyotining she'riy asarlaridan xorijiy tillarga qilingan eng yaxshi tarjima;

o'zbek bolalar adabiyoti namunalariidan xorijiy tillarga qilingan eng yaxshi tarjima;

xorijiy tillarda yaratilgan nasriy asarlardan o'zbek tiliga qilingan eng yaxshi tarjima;

xorijiy tillarda yaratilgan she'riy asarlardan o'zbek tiliga qilingan eng yaxshi tarjima;

xorijiy tillarda yaratilgan nasriy asarlardan o'zbek tiliga qilingan eng yaxshi tarjima;

xorijiy tillarda yaratilgan she'riy asarlardan o'zbek tiliga qilingan eng yaxshi tarjima;

xorijiy tillarda yaratilgan bolalar adabiyoti namunalariidan o'zbek tiliga qilingan eng yaxshi tarjima.

3. Belgilansinki:

Xalqaro mukofot g'oliblarining har biri maxsus diplom, ko'krak nishoni va bazaviy hisoblash miqdorining 300 baravari miqdorida bir martalik pul mukofoti bilan taqdirlanadi;

g'oliblarga Xalqaro mukofot tantanali ravishda topshiriladi.

4. Badiy tarjima sohasida Muhammad Rizo Ogaiy nomidagi xalqaro mukofot kengashi tarkibi ilovaga muvofiq tasdiqlansin.

Xalqaro mukofot kengashi (A.N.Aripov):

2024-yil 1-oktabrqa qadar Xalqaro mukofotning maxsus diplomi va ko'krak nishoni loyihalarini tasdiqlas, shuningdek, rasmiy web-saytini yaratish;

Xalqaro mukofotni mahalliy va xorijiy ommaviy axborot vostitalari, internet va ijtimoiy tarmoqlarda keng targ'ib etish orqali ijodiy tashkilotlar, tarjimonlar, yozuvchi va shoirlar o'tasida ommalashtirishni tashkil etsin;

malakali mutaxassis va ijodkorlardan iborat tarkibda talabgorlarning ishlari ko'rib chiqish bo'yicha ishchi guruhlar faoliyatini yilga qo'yin, ushbu ishchi guruhlarning xulosalarini hamda keng jamoatchilikning fikr-mulohazalarini inobatga olgan holda g'oliblarni aniqlab, taqdirlab borsin;

Xalqaro mukofot g'oliblari bilan muntazam faol ijodiy hamkorlikni yo'lg'a qo'yin;

Belgilansinki, O'zbekiston Yozuvchilar uyushmasi Xalqaro mukofot kengashining ishchi organi hisoblanadi.

5. Vazirlar Mahkamasi bir oy muddatda Badiy tarjima

sohasida Muhammad Rizo Ogaiy nomidagi xalqaro mukofot to'g'risidagi nizomni tasdiqlas.

6. Tashqi ishlar vazirligi Xalqaro mukofotni xorijiy mamlakatlarda keng ommalashtirish va g'olib deb topilgan chet ellik ishtiroychilarning mamlakatimiza taklif etilishiga ko'maklashsin.

7. Belgilansinki, Xalqaro mukofot tanlovini tashkil etish va o'tkazish, shu jumladan, mazkur qarorning 3-bandida belgilangan chora-tadbirlarni amalga oshirish bilan bog'liq xarajatlar Ma'naviyat va ijodiyo qo'llab-quvvatlash maqsadli jamg'armasining xarajatlar smetas bo'yicha O'zbekiston Yozuvchilar uyushmasiga ajratilagan mablag'lар, tashkilotchilar mablag'lari va qonunchili hujjatlar bilan taqiqlanmagan boshqa manbalar hisobidan qoplanadi.

8. O'zbekiston Milliy axborot agentligi, O'zbekiston Milliy teleradiokompaniyasi va boshqa ommaviy axborot vostitalariga ushbu qaror ijrosi doirasida amalga oshirilayotgan tadbirlarni keng yoritish tavsya etilsin.

9. Mazkur qarorning ijrosini nazorat qilish O'zbekiston Respublikasi Bosh vaziri A.N.Aripov zimmasiga yuklansin.

O'zbekiston Respublikasi
Prezidenti

Sh. MIRZIYOEV

Toshkent shahri,
2024-yil 4-iyun

MAMLAKATIMIZ SAYYOHLIK YO'NALISHIDA ULKAN SALOHIYATGA EGA

Ko'plab tarixiy shahar va obidalarga, boy tabiatga ega O'zbekistonning sayyoqlik salohiyati niyomatda yugori. Shu bois keyingi yillarda undan unumli foydalanishga alohida e'tibor qaratib kelinmoqda.

Fikr

Buni hozirgi kunga kelib 90 dan ziyod davlatlar fuqarolarini uchun vizasiz rejim yo'lg'a qo'yilgani misolda ko'rish qiyin emas. Shularga mos ravishda qisqa dav ichida 283 ta mehmonxonasi, 486 ta xostel, 1200 ta oilaviy mehmon uyi barpo etildi. Bu sa'y-harakatlar o'z samarasini beradi. Zer, bugun butun dunyoda turizm eng muhim iqtisodiy sohalardan sanaladi. Shu bois ko'plab davlatlar mazkur sohani rivojantirish, bu borada tegishli infrastrukturani jahon standartlari darajasida yaratish

tadbirlari muhokamasi bo'yicha o'tkazilgan videoselektor yig'ilishiham ayni shu masala atroficha tahlil qilindi.

Qayd etilganidek, turizm sohasining salohiyati katta. Bu sohaga tikilgan har bir dollar kelgusida 3-4 barobar daromad keltiradi. Qolaversa, har bir yangi o'rni boshqa tarmoqlarda qo'shimcha 2 ta ish joyini ochish imkonini beradi. Zero, bugun butun dunyoda turizm eng muhim iqtisodiy sohalardan sanaladi. Shu bois ko'plab davlatlar mazkur sohani rivojantirish, bu borada tegishli infrastrukturani jahon standartlari darajasida yaratish

boshlab berdi.

sayyoqlar oqimini oshirish bo'yicha bir qator chora-tadbirlarni amalga oshirib kelmoqda.

Yig'ilishda davlatimiz rahbari hozirgi murakkab geosiyosiy vaziyatda hududlarda turizmini rivojantirish orqali yangi ish o'rnlarini yaratadigan, investitsiya va eksportni ko'paytirishidan sohalarni qo'llab-quvvatlash zarurligiga alohida urg'u berdi. Bu bejiz emas. Negaki, ushbu yo'nalishda O'zbekistonning salohiyati juda yuqori. Qolaversa, mazkur sohaning rivoji boshqa sohalar nafaqat buxoroliklarni, uzoq-uzoqdan kelgan mehmonlarni ham qovuntirmoqda.

Bunga Prezidentning Buxoro viloyatiga tashrif chog'iда yana bir bor guvoh bo'ldik. Xususan, davlatimiz rahbari Buxoro tumanida yangi xalqaro aeroportni qurish taklifini ilgari surdi hamda ramziy tugmani bosib, mazkur majmua qurilishini boshlab berdi.

►2

O'zbekiston —
kelajagi
buyuk
davlat

O'ZBEKISTON PREZIDENTI
RASMIY TASHRIF BILAN
TURKIYADA BO'LADI

O'zbekiston Respublikasi
Prezidenti Shavkat Mirziyoyev
Turkiya Respublikasi Prezidenti
Rejep Tayyip Erdoganning taklifiga
binoan 6-iyun kuni rasmiy tashrif bilan
ushbu mamlakatda bo'ladi.

Tashrif doirasida Anqara shahrida ikki davlat rahbarlari raisligida Strategik hamkorlik kengashining uchinchi yig'ilishi o'tkazilishi ko'zda tutilgan. Sammit kun tartibidan O'zbekiston — Turkiya keng qamrovli strategik sherlik munosabatlarni yanada rivojantirish va mustahkamlash masalalari o'rinn olgan.

Amaliy hamkorlikni kengaytirish, eng avvalo, tovar ayirboshlash hajmini oshirish, sanoat, "yashil" energetika, elektrotexnika, to'qimachilik, farmatsetnika tarmoqlari, qishloq xo'jaligi va boshqa yo'nalishlarda, shu jumladan, davlat-xususiy sherlik dasturi doirasida kooperatsiya loyihalarni ilgari surish va boshqa yo'nalishlarga doir qishlarni davom ettirish muhimligi ta'kidlanadi.

Bugungi kunda joriy va istiqbolli loyihalalar portfeli 17 milliard dollarдан oshdi.

Ishbilarmonlar kengashi faoliyati doirasida Saudiyanadan yangi kompaniyalarini mamlakatimizga jaib qilish bo'yicha faol ishlarni davom ettirish muhimligi ta'kidlanadi.

Aeroportlar infratzizilmasini takomillashtirish, energetika tarmog'i rivojantirish va raqamlashtirish, issiqlik ta'minoti tarmoqlarini modernizatsiya qilish, chiqindilarni qayta ishlash, farmatsetnika to'qimachilik mahsulotlarni ishlash, chiqarish, tibbiy klinikalar ochish, turizm markazlarini tashkil etish, qishloq xo'jaligi loyihalarni ilgari surish va boshqa yo'nalishlarga doir qo'shma loyihalarni jadallashtirish masalalariga alohida e'tibor qaratildi.

Bugungi kunda joriy va istiqbolli loyihalalar portfeli 17 milliard dollarдан oshdi.

Ishbilarmonlar kengashi faoliyati doirasida Saudiyanadan yangi kompaniyalarini mamlakatimizga jaib qilish bo'yicha faol ishlarni davom ettirish muhimligi ta'kidlanadi.

Aeroportlar infratzizilmasini takomillashtirish, energetika tarmog'i rivojantirish va raqamlashtirish, issiqlik ta'minoti tarmoqlarini modernizatsiya qilish, chiqindilarni qayta ishlash, farmatsetnika to'qimachilik mahsulotlarni ishlash, chiqarish, tibbiy klinikalar ochish, turizm markazlarini tashkil etish, qishloq xo'jaligi loyihalarni ilgari surish va boshqa yo'nalishlarga doir qo'shma loyihalarni jadallashtirish masalalariga alohida e'tibor qaratildi.

Bugungi kunda joriy va istiqbolli loyihalalar portfeli 17 milliard dollarдан oshdi.

Ishbilarmonlar kengashi faoliyati doirasida Saudiyanadan yangi kompaniyalarini mamlakatimizga jaib qilish bo'yicha faol ishlarni davom ettirish muhimligi ta'kidlanadi.

Aeroportlar infratzizilmasini takomillashtirish, energetika tarmog'i rivojantirish va raqamlashtirish, issiqlik ta'minoti tarmoqlarini modernizatsiya qilish, chiqindilarni qayta ishlash, farmatsetnika to'qimachilik mahsulotlarni ishlash, chiqarish, tibbiy klinikalar ochish, turizm markazlarini tashkil etish, qishloq xo'jaligi loyihalarni ilgari surish va boshqa yo'nalishlarga doir qo'shma loyihalarni jadallashtirish masalalariga alohida e'tibor qaratildi.

Bugungi kunda joriy va istiqbolli loyihalalar portfeli 17 milliard dollarдан oshdi.

Ishbilarmonlar kengashi faoliyati doirasida Saudiyanadan yangi kompaniyalarini mamlakatimizga jaib qilish bo'yicha faol ishlarni davom ettirish muhimligi ta'kidlanadi.

Aeroportlar infratzizilmasini takomillashtirish, energetika tarmog'i rivojantirish va raqamlashtirish, issiqlik ta'minoti tarmoqlarini modernizatsiya qilish, chiqindilarni qayta ishlash, farmatsetnika to'qimachilik mahsulotlarni ishlash, chiqarish, tibbiy klinikalar ochish, turizm markazlarini tashkil etish, qishloq xo'jaligi loyihalarni ilgari surish va boshqa yo'nalishlarga doir qo'shma loyihalarni jadallashtirish masalalariga alohida e'tibor qaratildi.

Bugungi kunda joriy va istiqbolli loyihalalar portfeli 17 milliard dollarдан oshdi.

Ishbilarmonlar kengashi faoliyati doirasida Saudiyanadan yangi kompaniyalarini mamlakatimizga jaib qilish bo'yicha faol ishlarni davom ettirish muhimligi ta'kidlanadi.

Aeroportlar infratzizilmasini takomillashtirish, energetika tarmog'i rivojantirish va raqamlashtirish, issiqlik ta'minoti tarmoqlarini modernizatsiya qilish, chiqindilarni qayta ishlash, farmatsetnika to'qimachilik mahsulotlarni ishlash, chiqarish, tibbiy klinikalar ochish, turizm markazlarini tashkil etish, qishloq xo'jaligi loyihalarni ilgari surish va boshqa yo'nalishlarga doir qo'shma loyihalarni jadallashtirish masalalariga alohida e'tibor qaratildi.

Bugungi kunda joriy va istiqbolli loyihalalar portfeli 17 milliard dollarдан oshdi.

Ishbilarmonlar kengashi faoliyati doirasida Saudiyanadan yangi kompaniyalarini mamlakatimizga jaib qilish bo'yicha faol ishlarni davom ettirish muhimligi ta'kidlanadi.

Aeroportlar infratzizilmasini takomillashtirish, energetika tarmog'i rivojantirish va raqamlashtirish, issiqlik ta'minoti tarmoqlarini modernizatsiya qilish, chiqindilarni qayta ishlash, farmatsetnika to'qimachilik mahsulotlarni ishlash, chiqarish, tibbiy klinikalar ochish, turizm markazlarini tashkil etish, qishloq xo'jaligi loyihalarni ilgari surish va boshqa yo'nalishlarga doir qo'shma loyihalarni jadallashtirish masalalariga alohida e'tibor qaratildi.

Bugungi kunda joriy va istiqbolli loyihalalar portfeli 17 milliard dollarдан oshdi.

Ishbilarmonlar kengashi faoliyati doirasida Saudiyanadan yangi kompaniyalarini mamlakatimizga jaib qilish bo'yicha faol ishlarni davom ettirish muhimligi ta'kidlanadi.

Aeroportlar infratzizilmasini takomillashtirish, energetika tarmog'i rivojantirish va raqamlashtirish, issiqlik ta'minoti tarmoqlarini modernizatsiya qilish, chiqindilarni qayta ishlash, farmatsetnika to'qimachilik mahsulotlarni ishlash, chiqarish, tibbiy klinikalar ochish, turizm markazlarini tashkil etish, qishloq xo'jaligi loyihalarn

O'zbekiston — Turkiya:

QARDOSH XALQLAR O'Rtasidagi do'stlikni yanada mustahkamlash va kengaytirish yo'lida

1 Ikki davlat qonun chiqaruvchi organlari o'ttasida samarali muloqot yo'lgan qo'shilgan. O'zbekiston Oliy Majlisi va Turkiya Buyuk millat majlisi do'stlik guruhlarini va ixtisoslashtirilgan qo'mitalari o'zbek — turk hamkorligi kun tartibini shakllantirishda hamda oly darajada erishilgan kelishuvlarning bajarilishi ustidan nazoratni ta'minlashda faol ishtiroy etmoqda.

Umuman olganda, so'nggi yillarda parlamentlararo muloqot har tomonlama rivoj topdi, desak, to'g'ri bo'ldi. Xususan, Turkiya parlamenti a'zolari O'zbekistonda 2023-yil 30-aprelda bo'lib o'tgan Konstitutsiyaviy referendum va 2023-yil 9-iyul kuni o'tkazilgan Prezident saylovida xalqaro kuzatuvchi sifatida faol ishtiroy etdi. O'z navbatida, 2023-yil 14-may kuni Turkiyada bo'lib o'tgan Prezident va parlament saylovlari O'zbekistondan kuzatuvchilar qatnashdi. Parlament delegatsiyalarining qator o'zaro tashriflari, ularning ko'p tomonlama platformalarida uchrashuvlari, shuningdek, qonun chiqaruvchi organlar rahbarlari o'ttasida telefon orqali muloqotlar muntazam ravshida tashkil etilmoqda.

Jumladan, joriy yil 22-may kuni O'zbekiston Prezidenti Shavkat Mirziyoyev Turkiya Buyuk millat majlisi raisi Numan Kurultumush boschiligidagi delegatsiyani qabul qildi. Uchrashuvda investitsiya dasturlarini ilgari surish, turizm, biznes va ta'lim sonasidagi almashinuvlarni rag'batlantirishga alohida e'tibor qaratildi. Xalqaro tuzilmalar, xususan, Turkiy davlatlar tashkiloti doirasidagi parlamentlararo hamkorlik istiqbollarini ham

muhokama qilindi.

O'zbekiston va Turkiya o'ttasidagi siyosiy muloqotni mustahkamlashda faol diplomatik aloqalar muhim o'rinn tutayot. Bugungi kunda hukumatlari, idoralararo va boshqa xususiyatdagi 140 ga yaqin ikki tomonloma bitim va bayonnomalardan iborat bo'lgan muttasil kengayib borayotgan shartnomaviy huquq baza yaratilgan.

Ikki mamlakat tashqi siyosat idoralari o'ttasida siyosiy maslahatlashuvlari muntazam ravishda o'tkazish tizimi yo'lgan qo'shilgan. Shuningdek, 2023-yil 26-27-sentabr kunlari 3-yig'ilishi Anqara shahrida bo'lib o'tgan tashqi ishlari vazirlari darajasidagi O'zbekiston — Turkiya strategik rejalahsirish guruhi faoliyat ko'sratmoqda. Joriy yilning 1-2-mart kunlari esa O'zbekiston va Turkiya tashqi ishlari vazirlari Antalya shahrida bo'lib o'tgan diplomatik forum doirasida ham muloqot qildilar.

Transport, sog'iqliqi saqlash, ta'lim va boshqa sohalarda ikki davlatda amalga oshirilayotgan islohotlarni hayotga samarali tatbiq etishga ko'maklashuvchi idoralararo hamkorlik yo'lgan qo'yildi va u faol rivojlanmoqda.

Albatta, savdo-iqtisodiy aloqalar ikki tomonloma hamkorlikning ustuvor yo'naliishi sanaladi. Chunki ushbu muhim jabha ikki davlat taraqqiyoti va farovonligi, aholi turmush darajasi va safatini oshirishning asosidir.

Darvoqe, Turkiya keyingi yillarda O'zbekistonning yirik savdo-iqtisodiy hamkorlaridan biri bo'lib qolmoqda. So'nggi ma'lumotlarga ko'ra ushbu

davlat savdo-iqtisodiy hamkorlik bo'yicha Rossiya, Xitoy va Qozog'istondan keyingi o'rinn egallaydi. 2022-yil mart oyida O'zbekiston va Turkiya o'ttasida imtiyozli savdo to'g'risidagi Bitim imzolandi. Ushbu hujjat tomonlarning o'zaro tovar ayirborashlasi hajmini oshirishdan manfaatlar ekanini tasdiqlaydi. Xususan, 2023-yilda O'zbekiston va Turkiya o'ttasidagi o'zaro savdo hajmi 3 mld. AQSh dollaridan oshdi. Tomonlari kelgusi yillarda bu ko'satkichini 5 mld. dollarga yetkazishni rejalashtirgan.

Mamlakatlarimiz o'ttasidagi investitsiyaviy hamkorlik jadal rivoj topayot. Turkiya ushbu yo'naliishi tomonidan qabul qilindi. Shuningdek, Turkiya tomoni mamlakatimiz vazirlarik va

munosabatlarni rivojlantirish maqsadida muntazam ravishda Turkiyaga tashrif buyuryapti. Jumladan, Navoiy viloyati delegatsiyasining o'tgan yili Turkiyaga amalga oshirgan tashrifi yakunlari ko'ra to'qimachilik, kimyo, elektrotexnika va qishloq xo'jaligi sohalarda umumiy qiymati 230 mln. dollarдан ortiq bo'lgan 11 ta loyiha bo'yicha shartnomalar imzolandi.

Joriy yilning 1-2-may kunlari bo'lib o'tgan uchinchi Toshkent xalqaro investitsiya forumida Turkiya vitse-prezidenti Javdat Yilmaz boshchiligidagi delegatsiyaning ishtiroyi samarali kechdi. Delegatsiya Prezident Shavkat Mirziyoyev tomonidan qabul qilindi. Shuningdek, Turkiya tomoni mamlakatimiz vazirlarik va

oqibatida Turkiyaning minglab aholisi halok bo'lgan va boshpanasidan ayligan og'ir damlarda O'zbekiston xalqi "Turkiya, biz sen bilan birmagiz!" deya bir tanir bi Jon bo'lib turk birodarlarimizga yordamga shosholdi.

2023-yilning 18-fevral kuni O'zbekiston tashqi ishlari vaziri Turkiyaning Hatay va Gaziantep muzofotlariiga tashrif buyurib, sodir bo'lgan zilzila munosabat bilan hamardildik bildirish uchun hamkasbi Mavlid Chavusho'g'li bilan uchrashdi. O'zbekiston Turkiyaga odamlarni izlab topish va ularga zarur tibbiy ko'mak ko'sratish uchun gumanitar yordamda qutqaruvchilar bilan uchib yubordi. 2023-yil yozida zilziladan jabr ko'rgan turk yoshlari uchun O'zbekistonga o'quv safari tashkil etildi.

Ikki davlat xalqlari o'ttasidagi alohida munosabatlarning yana bir yorqin misoli Samarcand shahrida Turkiya Bosh konsulxonasining ochilishi bo'ldi. Turkiya ushbu tarixiy kentda diplomatik vakolatxonaga ega bo'lgan birinchi mintaqaviy bo'lmagan davlatga aylandi.

Ikki mamlakat madaniyat va fan namoyandalari o'ttasidagi faol aloqalar madaniy-gumanitar sohadagi hamkorlikni kengaytirish va chuqurlashtirish, shuningdek, madaniyatlarini o'zaro boyitish va umumiy madaniy makonni shakllantirishga xizmat qilmoqda. Turkiyalik san'at ustalarining Samarcand shahrida o'tkaziladigan "Sharq taronalari" xalqaro musiqa festivali hamda Baxshichilik va xalq amaliy san'ati bo'yicha xalqaro festivallarda faol qatnashayotgani quvoniadilari.

"Xiva — turkiy dunyoning madaniy poytaxti" xalqaro dasturi doirasida 2020-yilda Turkiyada Muhammad al-Korazmiy haykali o'rnatalib, "Xiva bobo" yodgorlik majmuasi ochildi. Shuningdek, ikki mamlakat kino ijodkorlari hamkorligida surʼata olingan o'zbek xalqining asl qahramoni Jaloliddin Manguberdi hayotiga bag'ishlangan "Mendirman Jaloliddin" tarixiy serʼati muvaffaqiyatli loyihalardan biri bo'ldi.

Yana bir gap, bugun o'zbek yoshlari Turkiyada ta'lim olish imkoniyatidan unumli foydalansmoqda. Ushbu imkoniyatini yana kengaytirish va qurʼoniy maqsadida Buxoro davlat tibbiyot institutida Turkiya tibbiyot fanlari universiteti bilan hamkorlikda qo'shma fakultet tashkil etildi. Toshkent

shahrida esa Turkiya iqtisodiyot va texnologiya universitetining filiali ochildi.

Ikki mamlakat iqtisodiyotda muhim o'rinn tutadigan turizm yo'naliishi o'zaro hamkorlikning "o'sish nuqtasi" sifatida e'tirof etsak bo'ladи. Xususan, turkiyalik mutaxassislar O'zbekistonda ziyyarat turizmini rivojlantirishga jaib etilgan. Aholisi isloni dina g'e'tiqod qiladigan davlatlar orasida Turkiya fuqarolari O'zbekistonning madaniy tarixiy va diqqatga sazovor qadimiy joylariga eng ko'p qiziqish bildirmoqda. 2023-yilda Turkiyadan O'zbekistonga 100 mingdan ortiq sayyojohlar kelgani shundan dalolat beradi.

Turkiy xalqlarning boy madaniy va tarixiy merosi posbonlari bo'lgan O'zbekiston va Turkiya ilm-fan hamda san'at shaharida ham o'zaro hamkorlikka alohida e'tibor qaratomoda.

Ikki mamlakat olimlari birlashtirish, hamkorlikka alohida muloqotlari bilan hamda qutqaruvchilar bilan uchib yubordi. 2023-yil yozida zilziladan jabr ko'rgan turk yoshlari uchun O'zbekistonga o'quv safari tashkil etildi.

Ikki davlat xalqlari o'ttasidagi alohida munosabatlarning yana bir yorqin misoli Samarcand shahrida Turkiya Bosh konsulxonasining ochilishi bo'ldi. Turkiya ushbu tarixiy kentda diplomatik vakolatxonaga ega bo'lgan birinchi mintaqaviy bo'lmagan davlatga aylandi.

Ikki mamlakat madaniyat va fan namoyandalari o'ttasidagi faol aloqalar madaniy-gumanitar sohadagi hamkorlikni kengaytirish va chuqurlashtirish, shuningdek, madaniyatlarini o'zaro boyitish va umumiy madaniy makonni shakllantirishga xizmat qilmoqda. Turkiyalik san'at ustalarining Samarcand shahrida o'tkaziladigan "Sharq taronalari" xalqaro musiqa festivali hamda Baxshichilik va xalq amaliy san'ati bo'yicha xalqaro festivallarda faol qatnashayotgani quvoniadilari.

"Xiva — turkiy dunyoning madaniy poytaxti" xalqaro dasturi doirasida 2020-yilda Turkiyada Muhammad al-

Xorazmiy haykali o'rnatalib, "Xiva bobo" yodgorlik majmuasi ochildi. Shuningdek, ikki mamlakat kino ijodkorlari hamkorligida surʼata olingan o'zbek xalqining asl qahramoni Jaloliddin Manguberdi hayotiga bag'ishlangan "Mendirman Jaloliddin" tarixiy serʼati muvaffaqiyatli loyihalardan biri bo'ldi.

Yana bir gap, bugun o'zbek yoshlari Turkiyada ta'lim olish imkoniyatidan unumli foydalansmoqda. Ushbu imkoniyatini yana kengaytirish va qurʼoniy maqsadida Buxoro davlat tibbiyot institutida Turkiya tibbiyot fanlari universiteti bilan hamkorlikda qo'shma fakultet tashkil etildi. Toshkent

"Dunyo" AA.

Senat qo'mitasida

Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida bolalarni ovqatlantirish sifati qoniqarlimi?

Oliy Majlis Senating Fan, ta'lim va sog'iqliqi saqlash masalalari qo'mitasida Andijon viloyatidagi maktabgacha ta'lim tashkilotlarida bolalarni ovqatlantirish holati atroficha muhokama qilindi.

bermaydi, tozalash ishlari o'tkazilмаган, idish-tovoqlar yetari emas.

Shuningdek, taom, tayyorlash, oziq-ovqat mahsulotlarini sifati qabul qilish va saqlash holati o'rinaliganda Qo'rg'ontepa tumanidagi 2-davlat maktabgacha ta'lim tashkilotida brakeraj komissiyasi tomonidan mahsulotlar qabul qilib olinmayotganligi natijasida sifatsiz oziq-ovqat mahsulotlari kirim qilinganligi aniqlandi.

Ayrim davlat maktabgacha ta'lim tashkilotlariда taomnomma nizoming 6-bandiga zid ravishda, ya'ni o'n kunlik yagona mavsumiy taomnomma asosida tuzilmagan. Shuningdek, ular Sanitariya-epidemiologik osoysitalish va jamaot salomatligi qo'mitasini hududiy bo'limlari bilan kelishilmagan, taomnomaga kiritilgan o'zgarish bo'yicha dalolatnomaya rasmylashtirilgan.

Tadbirda maktabgacha ta'lim tashkilotlariда bolalarni ovqatlantirish masalasi yuzasidan mas'ul vazirligini va idoralar hujjatlarining axborotlari eshitildi. Ayni chog'da senatorlar sohadagi mayjud muammolarni bartaraf etish bo'yicha taklif va qurʼoniy qo'mitasini beradi, yo'lovchilar va havo kemalaringa servis.

MAMLAKATIMIZ SAYYOHLIK YO'NALISHIDA ULKAN SALOHIYATGA EGA

1 E'tibor bering, qiymati qarib 226 mln. dollar bo'lgan ushbu loyiha doirasida jahon standartiga mos aeroport infratuzilmasi tashkil etiladi. Bu esa soatiga 1 ming 200 nafer yo'lovchiga xizmat ko'sratish imkonini beradi, yo'lovchilar va havo kemalaringa servis.

IZCHIL ISLOHOTLARNING HAYOTIY IFODASI

1 Mazkur yig'ilishda g'ijduvonlik tadbirkorlar 10 va 11-sinf hamda kollej o'quvchilariga darsdan so'ng kasb o'rgatib, 2 million so'mgacha olyi to'lash, bepul tushshu va bepul avtobus bilan ta'minlash taklifini bildirish. Prezidentimiz bu taklifi ma'qullab, xayriy tajribaga aylantirish kerakligini ta'kidladi.

Ihsiz, kam daromadli va chet elda qiyngagan odamlarga munosib sharoit yaratib, ishlis qilish hokimlar va sektor rahbarlar uchun strategik vazifa ekanai qayd etilar ekan, bu borada Buxoro da joriy yil kichik biznesga 5,9 trln. so'nga qo'shimcha yana 2,1 trln. so'nm kredit berilishi, kichik biznes, turizm va servis uchun yana 100 mln. dollar alohida ajaratilishi aytib o'tildi. Shuhbasiz, ushbu sa'y-harakatlar natijasida iyun — dekabr oylarida 78 ming aholi bandligini ta'minlash mumkin.

Yakunda muhokama etilgan masala yuzasidan Senat qo'mitasining tegishli qarori qabul qilindi.

"Xalq so'zi".

xizmat ko'sratish sifatini oshirish orqali yangi xalqaro aviakompaniyalar jaib qilindi. Buning natijasida sayyojohlar oqimi kuchayadi va yurtimiz, jumladan, Buxoro turizm lokomotiv yo'naliishlardan bira sifatida o'zini namoyon etadi.

Albatta, bu maqsadlarga osonlikha erishib bo'lmaydi. Buning uchun aniq reja asosida qattiq mehnat qilish tabrida etiladi. Shu sababli muloqotda bu salohiyatdan samarali foydalanshadi va yirik loyihamoni ishgsha solish uchun mutasaddilar va hokimlar sohada faoliyat obil borayotgan tadbirkorlarni o'yantirayotgan muammolarni, fikr va takliflarni o'rganishi, ular bilan bamaslahat ish tutishi muhimligi davlatimiz rahbari tomonidan alohida aytib o'tildi.

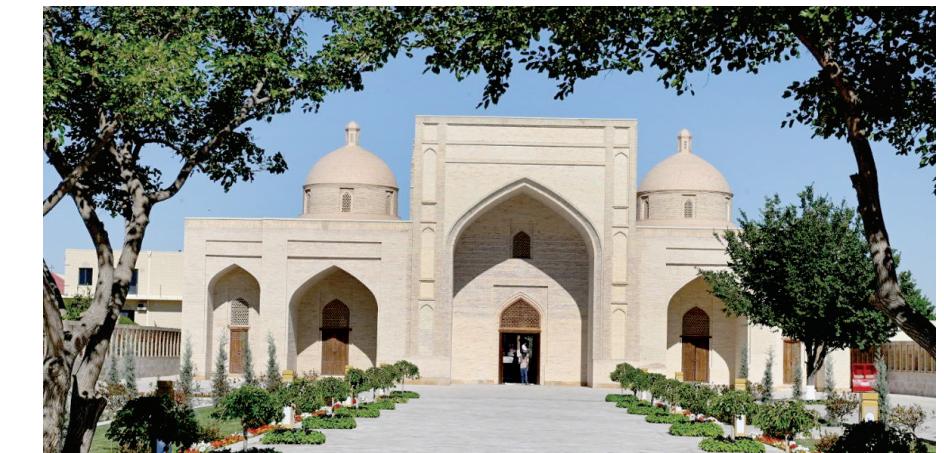
Shuningdek, mutasaddilar, viloyat hokimlariga turizm salohiyati yuqori bo'lgan 20 ta tumanni tanlab olib,

Rossiya, Turkiya va xitoylik malakali mutaxassislar

ishtriqida ushbu tumanlarning master-rejasini ishlab chiqish, har biriga kamida 50 mln. dollarlik investitsiya jaib qilish bo'yicha takliflar ishlab chiqish vazifasi tashkil etiladi.

Ko'rinib turibdi, maqsad yuksak, vazifalar zalvarli. Unga erishish uchun aniq reja asosida tinimiz islanish kerak bo'la. Albatta, bu biz, xalq vakillari zimmasiga katta mas'uliyat yuklaydi. Shunday kelib chiqib, ushbu yo'naliishdagi vazifalar ijrosi yuzasidan parlament nazoratini yo'lgan qo'ymoqchimiz. Shu orqali mas'ullarga amaliy yordam berish niyatidamiz.

Anvar TO'YCHIYEV, Oliy Majlis Senating Xalqaro munosabatlar, tashqi iqtisodiy aloqalar, xorijiy investitsiyalar va turizm masalalari qo'mitasida doimiy asosda ishlovchi senator.

yerga kelayotgan sayyojohlar oqimi tobora ortmoqda. Endi Buxoro yiliga 5 mln. xorijiy turist kelishi uchun sharoit yaratilayapti. Buning uchun shahar markazida Boqiy Buxoro madaniy etnografik parki va yangi aeroport qurilishi boshlandi. Bu, o'navbatida, qurilayotgan nafaqat boy tarixiy madaniy merosini muhofaza qilish, zamonaqiy qiyofasini yaxshilash, pirovardida aholi real daromadini oshirish va farovonligini ta'minlashga imkon yaratadi.

Sherzod RAHMONOV,

Oliy Majlis Qonunchilik palatasi deputati.

"HAR BIR KUN - BU IMKONIYAT..."

Har bir rahbarning kundalik qoidasi shunday bo'lishi shart

Ayonki, inson hayotida har bir kunning ahamiyati erishgan yutugular bilan belgilansa, Vatan va xalq taqdirida yillar muhim rol o'ynaydi. Yillar sarhisob qilinadi va natijalar tahlili olib boriladi.

"Xalq so'zi" gazetasining 22-may sonida e'lon qilingan siyosatshunos Qudratilla Rafiqovning "Shavkat Mirziyoyev: men umrimni shu xalqqa tikkanman!" sarlavhali maqolasini katta qiziqish va hayajon bilan o'qirkanman ko'nglimdan yugoridagi fikrlar kechdi. Aslida-ku, O'zbekistonimizning har bir yili azziz, har birining o'z o'rni va qadri bor. Ammo 2016-yildan buyon o'tgan qisqa vaqt O'zbekiston uchun ko'plab tarixiy voqealarga boy bo'ldiki, hatto biz boshdan kechirayotgan davr mohiyatini, burilish nuqtasini anglab yetishga ulgurmay qolayotgandaymiz.

Aks sado

Maqolaga yuzlanamiz: "Prezidentning yaqinda Jizzaxda viloyat faoliari bilan uchrashuvdagi nutqida bir nuqta ko'pcilikning e'tiborini tortdi. Unda davlatimiz rahbari shunday degan edi:

"Xudo menga sog'iq berib, umer berasa, biza kambag'allik va ishsizlik bo'lmaydi. Nimaga desangiz, bunga men yetil yil umrimni tikdim. Tizim yaratdim, qonun yaratdim, dunyon o'chib berdim. Xalqim yaxshi yashasin, niyatlar amalga oshsin, bolalari baxtli bo'sin, nevaralar sog'om tug'ilsin, maktabi ishlasin, yo'llari ravan bo'sin deb ishga keldim...".

Yozilgan nutqdan tashqariga chiqib aytilgan ushu mulahazalar odamlarni favqulodda sergaklantirdi. Ehtimol, shundanadir ayni iqtibos matbuot va ijtimoiy tarmoqlarda ko'p "aylandi". Nega?

Barchamizni munosabatga, mushohadaga chorlagan ushbu maqola aynan mazkur savolga to'liq va aniq javob bergani bilan e'tiborga molikdir. Unda davlatimiz rahbari tomonidan olib borilayotgan keng ko'lami siyosatning ustuvor jihatlar ko'sratib o'tligan.

Aslida ham, mamlakatimizda sodir bo'layotgan yangilanishlarni chuqur mulohaza qilar ekanmiz, xalqimiz kutgan o'zgarishlarining harakat markazida turgan buyuk rahnamo — Prezidentimiz tashabbuslari xususida to'xtalmaslikning iloji yo'q.

E'tibor berilsa, bugun O'zbekistoni dunyo nafaqat tanimoqda, yutuqlarini tan olmoqda, balki bizdan o'rnanayotir ham.

Vatanimiz jahon reytinglaridan joy olmoqda,

joy olgandayam eng yuqori o'rinnlarni egallamoqda.

Albatta, bugungi kunning shukronasini qilish

uchun ham o'mishni eslash kerak. Zotan,

bugun va o'mishni taqqoslay olmasak, ayni

lahzalarning qadriga yetib bo'lmaydi.

o'zgarishlar haqli ravishda e'tirof etilgan.

Bilamiz, bir paytlar ta'lil sohasida mehnat qolayotgan o'qituvchining yelkasisida qishloq xo'jaligi ishlari yordam berish, ya'n o'z sohasiga kerak bo'lmagan majburiy ishlari kabi og'ir yuk bor ediki, bugun bu holatlardan o'qituvchilar batamom ozod bo'ldi.

Vatanimiz, mustaqillikdan keyin ham o'qituvchining jamiyatidagi obro'e'tibori uzoq yillar tiklanmagan edi. Ushbu sharafli kasb sohiblari uzoq yillar davomida qishloq xo'jaligi va boshqa ishlarga majburiy ravishda jaib etib kelindi. Mamlakat taraqqiyoti o'qituvchiga bog'liq ekanligini bila turib, uni jamiyatning eng nochor, haq-huquqisiz qatlamaiga, "dastori"ga aylantirib qo'ygandik. Maoshi qora qozonni qaynatishga ham yetmaydigan muallim dam paxtaga, dam obodonlashtirishga, dam majlis zallarini "to'ldirish"ga, qo'yingki, qayerga tekin mehnat, beminat kuch kerak bo'sa, ularni jaib qilish odatiy holga aylanib qolgandi.

Qisqa aytganda, mualimlar to'ralarning tayyor dastyori edi. Prezident ish boshlagan dastlabki kundan-oq o'qituvchi va murabbiylarini o'z qanoti ostiga oldi. Ilk chiqishchilariyoga ularning ish haqini 1000 AQSH dollariga yetkazishga va'da berdi. O'sha paytlarda bu ba'zilar uchun ushalmaydigan orzuday tuyulgani ham bor gap. Bugun esa ayrim o'qituvchilar 15 million so'mgacha maosh olayotir. Yaqinda ona tili va tarix o'qituvchilarining ish haqi oshirildi. Va'da bosqichmasbosqich bajarilmoxda. Bundan tashqari, "Pedagogning maqomi to'g'risida"gi Qonun qabul qilindi, o'qituvchining haq-huquqlari Asosiy Qonun bilan kafolatlandi.

Oliy ta'lil tizimida Prezident amalga oshirgan tub islohotlarning eng katta yutug'i — sho'rolar davrida yuz ko'sratgan, mustaqillik davrida yanada avj olgan poraxo'rik illatining

tizimdan tag-tomiri bilan yulib tashlangani bo'ldi. Yillar davomida oly ta'lil qamrovining ataylab past (9 foiz) darajada ushlab turilishi, xususiy ta'limga yo'l berilmaganligi sohaning yuqori darajada korrupsiyalashuviga sabab bo'lgandi. Ota-onalar farzandini o'qishga kiritish ilinjida bor-budini solib, katta-kichik amaldorlar, tamagir kimsalarning qo'liga tutqazishga majbur edi. Buzis hatto ilmilan bolanining ham o'z kuchi bilan o'qishga kirishi amrimahol ekanligini ular yaxshidi...

Yanada achinarlisi, bola o'qishga kirgandan keyin ham "ber-ber", "cho'z-cho'z"dan qutulmasdi. Atigi 2 million so'm moash oladigan domla shu qing'ir yo'lni o'ziga ep ko'rardi. O'zini hurmat qiladigan, qing'ir yo'dan yurishni xohlamagan professor-o'qituvchilar esa vaqt bordira etagini yopib, boshqa sohalarga o'tib ketishdi...

Oliy ta'linda ana shunday ayanchli

E'tibor berilsa, bugun O'zbekistoni dunyo nafaqat tanimoqda, yutuqlarini tan olmoqda, balki bizdan o'rnanayotir ham.

Vatanimiz jahon reytinglaridan joy olmoqda, joy olgandayam eng yuqori o'rinnlarni egallamoqda.

Albatta, bugungi kunning shukronasini qilish uchun ham o'mishni eslash kerak. Zotan, bugun va o'mishni taqqoslay olmasak, ayni lahzalarning qadriga yetib bo'lmaydi.

"meros"ni qabul qilib olgan davlat rahbari qisqa fursat ichida tizimni razolat chandaligini qutqara oldi. Bugun oly o'quv yurtlari soni 200 tadan oshdi. Ta'lilma xususiy sektorning ulushi ko'paydi. Ota-onalar farzandining o'qishi uchun yig'inishga, pul to'plash yo'lida chirani shiga hojat qolmadi. Qiz bolalar uchun foizsiz, o'g'il bolalar uchun kam foizli ta'lil kreditlari joriy etildi. Kreditni qaytarish muddati o'qishni bitirgandan so'ng yetti yil qilib belgilanigan talaba hatto to'lov-shartnoma bo'yicha o'qishga kirganda ham ota-onalar uchun hech qanday moddiy tashvish uyg'otmaydi.

Darvoqe, shu o'rinda yana bir gap. Prezident amalga oshirgan ishlarning eng ulug'i — ilmga, kitobxonlikka keng yo'l ochilganidir. Ilm yo'liga qo'yilgan sun'iy g'ovlar olib tashlandi. Yopilib ketgan ilmiy darajalar beruvchi ilmiy kengashlar, ilmiy-tekshirish muassasalar qayta tiklandi. Olimlarning maqomi ko'tarilib, moddiy ahvoli yaxshilandi. Ilmiy faoliyatni har tomonlama rag'baltanirish

yo'lda qo'yildi. Yo'qolib borayotgan kitobxonlik an'analar qayta tiklandi. "Eng yaxshi kitobxon" uchun Prezident sovg'asi — avtomashina sovg'a qilish udumga aylandi. Nafaqat yoshlar, balki kattalar, hatto ziyojlar orasida yildan-yilga kamayib borayotgan kitobsevarlik fazilati jonlandi...

M a q o l a g a q a y t a m i z : "Taraqqiyotning tamal toshni ham, mamlakatni qurdlati, millatni buyuk qiladigan kuch ham ilm-fan, ta'lim va tarbiyadiri. Bu — inkor etib bo'lmaydigan haqiqat. Shuning uchun ham O'zbekistonda ta'lim tizimini kompleks rivojlantirish, malakali kadrlar tayorlash maqsadlariga katta kuch va mablag'lar yo'naltirilmoqda. Bu jarayonda o'qituvchilarining mavqeini yuksaltirish bo'yicha ulkan ishlar qilindi. O'qituvchi va o'quvchilar yuqorida aytganimizdek, paxta terimi, dala yushmanlari, obodonlashtirishu qurilish ishlari kabi har qanday turdag'i majburiy mehnatdan, yana

kompleks rivojlantirish, malakali kadrlar tayorlash maqsadlariga katta kuch va mablag'lar yo'naltirilmoqda. Bu jarayonda o'qituvchilarining mavqeini yuksaltirish bo'yicha ulkan ishlar qilindi. O'qituvchi va o'quvchilar yuqorida aytganimizdek, paxta terimi, dala yushmanlari, obodonlashtirishu qurilish ishlari kabi har qanday turdag'i majburiy mehnatdan, yana

ham aniqroq aytganda, "tekin mardikor"likdan ozod qilindi". Ha, Vatanimiz kelajagi, xalqimizning ertangi kuni, mamlakatimizning jahon hamjamiyatida munosib o'rinn egalashi yoshlari yuqorida aytganimizde bugungi ta'lim-tarbiyasiga, qanday insonlar bo'lib voyaga yetishiga bog'liq. Mamlakatimizda amalga oshirilayotgan keng ko'lami islohotlardan ko'zlangan ezgu maqsad ham shudir.

"Oqgan daryo aslo to'xtamas", deydi xalqimiz. Bugun buyuk allomalarimizning shonli an'analarini davom ettirayotgan, dunyoda hech kimdan kam bo'lmay kamol topayotgan yoshlarni safi tobra

Aytmoqchi bo'lganimiz, maqolda keltirilgan har bir fakt va raqam zamirida chuqur ma'no, ulkan mehnat samarasini mujassam. Ammo gap raqamlarda emas, ularga asos bo'layotgan islohotlarda. O'tgan yillarda mamlakatimizda shunday tizim, poydevor yaratildi, unga tayanib, reja va vazifalarni o'z vaqtida amalga oshirsak, ulkan natijalar, e'tiroflar bundan buyon ham ortimizdan quvib yurishi muqarrar.

Qo'ng'irotboy SHARIPOV, O'zbekiston Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri.

kengayib borayotgani — O'zbekiston yoshlari buyuk bobokalonlariga munosib izdosh bo'layotganining isboti.

Buyuk kelajak yo'lida yaxshi niyat bilan ekilgan nihollar esa allaqachon o'z mevasini berayotir: o'nlab yoshlarimiz xalqaro fan olimpiyadalarida yuqori natijalarga erishayotgani, jahon miqyosida ilmiy kashfiyotlar qilayotgani o'zbek bolalarining salohiyatini, quvvai hofizasini dunyo tan olayotganidan, ertamiz egaralarining o'zlariga bildirilgan ishonch va e'tiborga munosib javob bera olayotganidan dalolatdir.

Bugun esa mamlakatimizda amalga oshirilayotgan hayotbaxsh islohotlarga dunyo afkor ommasi, xalqaro siyosatshunos va ekspertlar yuqori baho bermoqda. Jumladan, nufuzli internet nashrlerida, gazeta va jurnallarda O'zbekistonda amalga oshirilayotgan inqilobi o'zgarishlar haqida xabarlar, tahliliy maqolalar muntazam chop etib turilibdi.

Vatanimizdagidagi yangilanishlar va ularning jahoni e'tiroflari qalbimizni quvongcha, g'urur-iftixora to'ldiradi.

Shular haqida o'ylaganda, beixonlar Prezidentimizning "Ta'lim sifatini oshirish" — Yangi O'zbekiston taraqqiyotining yakkayu yagona to'g'ri yo'lidir" degan xulosasi naqdar topib aytgani, millatimiz va davlatimiz uchun bordan-bir najot yo'li bo'lishiga qattiq ishonasan, kishi. Mazkur ishonchning asosi esa keyingi yetti yilda ta'lim tizimida yuz bergan keskin va tarixiy o'zgarishlardir, albatta.

Siyosatshunos Qudratilla Rafiqovning maqolasida ana shu tarixiy voqeqliklar mahiyati chucher mushohada va hayotiy misollar asosida o'chib berilganki, ularni o'qigan kishining dunyoqarashi yanada boyiydi, el-yurt taqdiringa daxdorlik tuyg'ulari kuchayadi.

Modomiki shunday ekan, Prezident Shakvat Mirziyoyevning lavozimiga kirishish tantanalni marosimiga bag'ishlangan Oliy Majlis palatalari qo'shma majlisida aytgan,

"Har bir kun — bu imkoniyat, har bir kun — bu kelajak poydevori" degan shior endilikda hayotimiz qoidasiga, nafaqat har qaysi rahbarning, balki barchamizning kundalik faoliyat dasturimizga ayanishi shart.

QISQA SATRLARDA

Issiqko'lga avtobus qatnovlari boshlanadi

Shu yil 10-iyundan e'tiboran Toshkent shahridan Qirg'izistonning Cho'ponota (Issiqko'l) kurort shahrigacha mavsumiy avtobus qatnovlari boshlanadi.

Transport vazirligi xabariga ko'ra, qatnovlar oyning juft kunlarda (kunora) "Yutong" avtobuslarda amalga oshiriladi. Avtobus soat 15:00 da Toshkent avtovokzalidan jo'naydi. Chipta narxi 300 ming so'm etib bilgangan.

Mal'umot o'mida: Toshkent — Cho'ponota xalqaro avtobus yo'nalishida safar vaqt 20 soat, yo'nalish uzunligi 1060 kilometrni tashkil qildi.

SamDU "QS Stars" reytingida 5 yulduzli universitet maqomiga ega bo'ldi

Sharof Rashidov nomidagi Samarcand davlat universiteti O'zbekistonda birinchilardan bo'lib "QS Stars" reytingida 5 yulduz qo'lg'a kiritib, dunyodagi eng yuqori baholangan universitetlar qatoriga qo'shildi.

Ta'kidlash joizki, "QS Stars" — dunyo miqyosida universitetlar uchun eng ta'sirli va ishonchli reytinglardan biri bo'lib, oly ta'lim muassasalarida bir qancha yo'nalishlar bo'yicha samaradorlik ko'satikchilari baholovchi tanlov tizimi hisoblanadi.

Mal'umot o'mida aytish kerakki, universitetning "QS 5 yulduzli" reytingi 2028-yilning fevraligacha amal qiladi.

Ilk parvozlar amalga oshirildi

Prezidentimizning tegishli qarori bilan Istanbul — Nukus — Toshkent, Samarcand — Nukus — Istanbul yo'nalishlari bo'yicha aviaqatnovlari yo'lg'a qo'yish, yangi xarid qilinayotgan "L-410" rusumli samolyotlardan bittasi Qoraqalpog'iston Respublikasida ichki reyslar uchun dislokatsiya qilinishini ta'minlash bilgilingan edi.

Mazkur qaror jirosini ta'minlash maqsadida joriy 2028-yil 3-iyun Nukus — Istanbul — Nukus aviayo'nalishi bo'yicha dastlabki reys Nukus shahridan jo'nab ketdi. Parvozlar har dushabna kuni amalga oshiriladi. Shuningdek, "Uzbekistan Airways" AJ tomonidan Nukus — Olmaota — Nukus yo'nalishi bo'yicha dastlabki parvoz bajarildi.

Yoshlarning art-festivali

Jizzax viloyatining Arnasoy tumanidagi Aydar-Arnasoy ko'llar tizimining Tuzkon ko'li hududida O'zbekiston Milliy universiteti hamda xorijlik talabalar ishtirokida "Millatlararo bag'irkenglik — yoshlar do'stligi va birdamliq asosidir!" shiori ostida art-festival tashkil etildi.

Yoshlarda etnomadaniy bag'irkenglik shakllantirish, ularni Vatan ravnagi yo'lida birlashtirish, millatlararo do'stlik, hamjihatlik, birdamlik, vatanparvarlik ruhida tarbiyalashga qaratilgan ushbu tadbir doirasida talabalar, xorijlik yoshlar jirosida musiqiy va badiyi chiqishlar, sahna ko'rinishlari namoyish etildi, turli sport va intellektual musobaqlar o'tkazildi.

"Xalq so'zi" va O'Z-A xabarlar asosida tayyorlandi.

Toshkent pediatriya tibbiyot instituti rektorati va jamoasi instituting Xirurgik kasalliklar kafedrasini professori Abdusattor TURSUMETOVning

vaf

5-iyun — Butunjahon atrof-muhitni muhofaza qilish kuni

EKOLOGIK BARQARORLIKNI TA'MINLASHDA MAS'ULLIK VA FAOLLIK ZARUR

Dunyo miqyosida har yili 5-iyun — Butunjahon atrof-muhitni muhofaza qilish kuni sifatida keng nishonlanadi. 1972-yil 5-iyunda atrof-muhit muhofazasi bo'yicha Stokgolmda o'tkazigan konferensiyaning rezolyutsiyasiga asosan qabul qilingan mazkur sana

xalq orasida ekologlar bayrami, deya ham yuritiladi. Ushbu kun mazmun-mohiyatiga ko'ra insoniyat oldida turgan keng ko'lamlari va chiqur ildiz otishiga ulgurgan muammollarga yechim izlashga yo'naltirilgani bilan ahamiyatlidir.

Shu bois mamlakatimizda aholi uchun munosib turmush sharoitini yaratish maqsadida barcha soha qatorni atrof-muhit muhofaza, tabiiy resurslardan oqilona foydalanish, ekologik muammolarni hal etish va ularning salbyi oqibatlarini bartaraf qilish borasida izchil islohotlar amalga oshirilmoqda. Sohaning mukammal tashkili-huquqiy asoslarini yaratilishi barqorotga rivojlanish kafolati bo'layotir. Binobarin, yangi tahrirdagi Konstitutsiyamizning 49-moddasida har kim qulay atrof-muhitiga, uning holati to'g'risidagi ishonchli axborotga ega bo'lish huquqi bo'yicha norma kiritildi. Davlat fuqarolarning ekologik huquqlarini ta'minlashi hamda atrof-muhitni yaxshilash, tiklash va muhofaza qilish, ekologik muvozanatni saqlash borasida chora-tadbirlarni amalga oshirishi qat'iy belgilab qo'yildi. Bu esa inson huquq va erkinliklari, qonuniy manfaatlarini ta'minlashga xizildi.

So'nggi yillarda sohaga oid qabul qilingan 20 dan ortiq qonunlar ham ekologiya va atrof-muhitni muhofaza qilish, tabiiy resurslardan oqilona foydalanimish va aholi salomatligini saqlashdagi islohotlar samaradorligini yanada oshirish barobarida mamlakatning ekologik barqarorligini ta'minlash imkonini berayotir.

Atrof-muhitni muhofaza qilish

va tabiiy resurslardan oqilona foydalanimishga doir xalqaro shartnomalarga qo'shilish borasida ham tizimli ishlar ro'yobga chiqarildi. Bugungi kunga qadar O'zbekiston atrof-muhitni muhofaza qilish sohasidagi 15 ta xalqaro konvensiya, bitimlar va ular doirasidagi 7 ta ko'p tonomlama xalqaro shartnomaga qo'shilgan.

Shu bilan birga, sohaga oid qabul qilingan strategiya va konsepsiylar doirasida hamda iqlim o'zgarishlarining oldini olish, unga moslashish bo'yicha keng qamrovli ishlar olib borilmoqda.

Birinchidan, sohaga Davlat budgetidan ajratilayotgan mablag'lar miqdori oshdi. Barcha soha qatorni atrof-muhitni muhofaza qilish, tabiiy resurslardan oqilona foydalanimish va ekologik muammolarni hal etish masalalari davlat siyosatining eng muhim yo'nalishlaridan biriga aylandi. 2023-yilda Davlat budgetidan ekologiya va atrof-muhit muhofazasi chora-tadbirlari uchun 7 trln. 31 mld. so'mdan ortiq mablag' sarflangan bo'lib, bu 2019-yilda ajratilgan mablag'larga nisbatan 4 baravar ko'pdir.

Agar raqamlarga to'xtaladigan bo'lsak, so'nggi 6 yilda ichimlik suvi sohasiga Davlat budgetidan 14 trln. 500 mld. so'm ajratilgan. Ushbu so'a-yarakatlar natijasida 31 ming kilometr ichimlik suvi va oqova tarmoqlari o'tkazilib, 1200 ta suv inshootida qurilish-ta'mirlash ishlari amalga oshirilgan. Eng muhim, 6,5 mln. aholi yashaydigan xonadonlarga bor toza ichimlik suvi kirib bordi.

Ikkinchidan, 2030-yilgacha bo'lgan davrda O'zbekiston Respublikasining atrof-muhitni muhofaza qilish konsepsiysi doirasida ham bir qator ishlar bajarilmoqda. Jumladan, Orol dengizi qurigan tubining mamlakatimiz qismida o'mzonzorlar maydonini uning jami hududiga nisbatan 60 foizgacha yetkazish uchun 2018-yilning dekabr oyidan hozirgi kunga qadar qariyb 2 mln. gektarga yaqin maydonga saksovul, cherkes va sho'rga hamda qurg'ochqilikkha chidamlari boshqa o'simlik urug'lari sepilgan, ko'chatlari ekilgan.

Prezidentimiz tashabbusi bilan mamlakatda keng ko'lama amalga oshirilayotgan "Yashil makon" umummillyoyihsasi doirasida ham har yili 200 mln. tup daraxt va buta ko'chinating ekilishi shaharlarimiz, mahallalarimizga fayz bag'ishlovchi yashillikka burkangan yashil hududlar barpo etilishi bilan birga, yurtimiz iqlimini mo'tadil saqlash, pirovardida ona tabiatimizni asrash, aholi salomatligini yaxshilash va xalqimiz farovonligini ta'minlashga xizmat qilishi, shubhaisiz.

Uchinchidan, O'zbekiston Respublikasi suv xo'jaligini

rivojlanirishning 2020 — 2030-yillarga mo'ljallangan konsepsiysi doirasida ham aniq chora-tadbirlar amalga oshirilmoqda. Xususan, suv resurslari taqchilligining oldini olish borasida o'tgan yilda 413 ming gektarida suv tejovchi texnologiyalar joriy etilgan.

Bugungi kunga qadar 166,8 km. kanallar reconstruksiya qilinib, 352,2 km. kanallar betonlashtirilgan. Bu, o'z navbatida, mavjud suv resurslardan oqilona foydalanimish bilan birga, yetishtirilayotgan qishloq xo'jaligi mahsulotlari tannarxining pasayishiga turki bo'la'di.

To'rtinchidan, 2019 — 2030-yillar davrda O'zbekiston Respublikasining "yashil" iqtisodiyotga o'tish strategiyasi doirasida mamlakatimiz ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishida muhim o'rinn tutuvchi "yashil" iqtisodiyot, "yashil" energetika tamoyillarini amaliyotga joriy qilish bo'yicha yirik loyihamiz ichiz bilab etilmoxda.

Bugungi kunda 43 ta loyiha

Umuman, atrof-muhitni muhofaza qilish, tabiatga oqilona munosabatda bo'lish, flora va fauna olamini asrab-avaylash, global ekologik inqirozga yo'l qo'ymaslik insoniyat oldida turgan dolzarb vazifalardan biridir. Bugungi sana tuyfili esa barcha xalqarishlar, atrof-muhitni muhofaza qilishga, ona yerimizini asrab qolishga o'z hissasini qo'shadir. Bundan bosh ham ushu jarayonga daixdar sifatida atrof-muhit muhofazasiga mas'ulligimiz oshirishimiz ayni muddao.

Xayrullo G'AFFOROV, Oliy Majlis Qonunchilik palatasi Spikeri o'rinosari, O'zbekiston Ecologik partiysi fraksiyasi rahbari.

Oliy Majlis Qonunchilik palatasi Spikeri o'rinosari, O'zbekiston Ecologik partiysi fraksiyasi rahbari.

CHIQINDINING ZARARIDAN FOYDASI KO'P

Atrof-muhit qanchalik toza, musaffo va yashillikka burkangan bo'lsa, hayot ham shunchalik go'zal, salomatligimiz ham mustahkam bo'ladi. Chunki insonning sog'lonligi tabiatning sofligi bilan chambarchas bog'liq. Aytish mumkinki, bugungi kunda odamdar tez-tez kasalliklarga chalayotgan, turli virusli xastaliklarni paydo bo'layotganining asl sababi tabiatagi muvozanat bilibili borayotgan oqibatidir. Bu muvozanatni esa o'zimiz, o'z qo'llarimiz bilan izdan chiqaryapmiz. Buni hech kim inkor eta olmaydi.

Tahillarga ko'ra so'nggi yillarda maishiy va sanoat chiqindilarining yildan-yilga ortayotgani Yer yuzidagi ekologik barqarorlikka salbiy ta'sir ko'satmoqda. Har yili dunyoda chiqindilar hajmi 5 foizga ko'paymoqda. Bu esa atrof-muhitni ishlab chiqarish va iste'mol chiqindilaridan muhofaza etish, tabiiy resurslardan oqilona foydalanimish hamda ekologik toza texnologiyalarni amaliyotga keng tabbiq qilishi.

Olimlarning ilmiy izlanishlari va amalga oshirilgan tadqiqotlariga ko'ra alyuminiy konserva qutilari — 80 — 200, kuchlanish batareyalari — 100, kauchukli etik — 50 — 80, plastik ichimlik idishlari — 450, neylon mato — 30 — 40, charm poyabzal — 25 — 40, teri, qalay konserva qutisi 50 yilgacha chirimaydi. Bu ma'lumotlardan anglash mumkinki, bir kun tashlab yuborilgan chiqindi atmosferaga, yerga, suvg'a va albatta, sog'lig'imizga uzoq yillar davomida jiddiy zarar yetkazadi.

Boz ustiga hozirgi kunda tobora ko'payib borayotgan elektron chiqindilar ham ekologiyaga katta xavf tug'dirmoqda. Har yili Yer yuzida 3 million tonnadan ortiq elektron chiqindilar paydo bo'lmoxda.

Misol uchun, birligina mobil aloqa vositasini

oladigan bo'lsak, bu mexanizm 500 tadan 1000 tagacha qismidan tashkil topgan. Ularning ko'pchiligi og'ir metallar: qo'rgoshin, simob, kadmyi va boshqa kimyoiy moddalarini o'z ichiga oladi. Elektronika sanoati rivojanib borarkan, bunday chiqindilarning miqdori ham ortib boraveradi.

Tan olish kerak, uzoq yillarda chiqindilarning ona tabiatiga zarari haqida o'ylab ko'rganimiz yo'q. Bilsak ham bilmastikka olib yurdik. Endi ikki

yoq bir etikka tiqilganda, ya'ni global muammolar ko'payganda chora izlayapmiz. Bugungi kunga kelib tabiatini ishlab chiqarish va iste'mol chiqindilaridan muhofaza qilish, tabiiy resurslardan oqilona foydalanimish hamda ekologik toza texnologiyalarni amaliyotga tatbiq etish har qachongidan-da dolzarb masalaga aylandi. Bu borada olimlar jiddiy bosh qotishmoqda. Chunki tabiatni asrash — insoniyati asrash, demak.

Albatta, mamlakatimiz iqtisodiyoti yil sayin rivojlanayotgani, zavod va fabrikalarning ko'payib borayotgan yaxshi. Ammo ana shu taraqqiyot ortida havoga chiqarilayotgan zararli chiqindilar katta daromad manbaiga aylanish bormoqda.

Hatto ularni yoqib, muqobil energiya olish usuli ham keng yo'lg'a qo'yilgan. AQSh, Ispaniya, Xitoy, Yaponiya kabi davlatlarda

chiqindilardan samarali foydalanimish borasida bir qancha loyihalari ishlab chiqilib, amaliyotga keng tatbiq etilayotir.

Ispaniyada chiqindilarni xomashyo sifatida yoqish uchun maxsus issiqlik ishlab chiqarish korxonalarini majjud. Ularning markazlashtirilgan issiqlik energiyasi bozordagi ulushi 55 foizni tashkil qiladi. Yana bir qiziq fakt shundan iboratki, chiqindini yoqishdan hosil bo'lgan kuldan metall ham olinad. Hatto kanalizatsiyaga tashlanadigan organik moddalar ham energiyaga aylantiriladi. Bunday chiqindilardan tarkibida metan bo'lgan biogaz, so'ngra shahar transporti uchun bionyonliq ishlab chiqariladi.

Yaponiyada sanoat chiqindilari o'rtacha 30 foizni tashkil etadi. Qayta ishlangan bunday chiqindilar mahsulot sifatida eksport qilinadi. Bu esa, o'z navbatida, Yaponiyaga qo'shimcha daromad keltiradi.

Mamlakatimizda ham chiqindilarni qayta ishlash, ulardan muqobil energiya ishlab chiqishi, qisqacha aytganda, daromad manbaiga aylantirish borasidagi dunyo tajribasini tatbiq etish vaqt keldi.

— Bugungi kunda chiqindi poligonlari aholi yashash joylaridan uzqoqlashtirilgan hamda qayta ishlash tizimi yo'iga qo'yligan, — deydi Ekologiya, atrof-muhitni muhofaza qilish va iqilm o'zgarishga vazirligi Chiqindilarni boshqarish siyosatini belgilash bo'limi bosh mutaxassisi Umarjon Abdullayev. — Bu borada muayanish ishlab chiqishi, qisqacha aytganda, daromad manbaiga aylantirish borasidagi dunyo tajribasini tatbiq etish vaqt keldi.

— Bugungi kunda chiqindi poligonlari aholi yashash joylaridan uzqoqlashtirilgan hamda qayta ishlash tizimi yo'iga qo'yligan, — deydi Ekologiya, atrof-muhitni muhofaza qilish va iqilm o'zgarishga vazirligi Chiqindilarni boshqarish siyosatini belgilash bo'limi bosh mutaxassisi Umarjon Abdullayev. — Bu borada muayanish ishlab chiqishi, qisqacha aytganda, daromad manbaiga aylantirish borasidagi dunyo tajribasini tatbiq etish vaqt keldi.

— Hayot bor ekan, albatta, chiqindilar ham bo'ladi. Bu — tabiiy hol. Faqat ularga keraksiz narsa emas, xomashyo, daromad manbaiga sifatida qarasak, nafaqat havomiz sofigiga erishamiz, balki yaxshigina foyda olishe, yangi ish o'rinnari yaratishga muvaffaq bo'lamiz.

Samandar PARDABOYEV (Xalq so'zi).

Qadimiylar va navqiron kentning sharafli maqomi

Shu yilning 31-may — 2-iyun kunlari Xivada Islom hamkorlik tashkilotiga a'zo davlatlar turizm vazirlarining "Turistik industriyaning barqaror tarzda rivojlanishiga" mavzuidagi XII sessiyasi bo'lib o'tdi.

Anjumanda O'zbekiston tomonidan ushu xalqaro tadbiriga tayyorgarlik bo'yicha amalga oshirilgan ishlarga yuksak baho berildi va tashkilotga a'zo davlatlar o'tsasida turizm aloqalarini rivojlanishiga istiqbollari muhokama etildi.

Muxbirimiz ushu nufuzli anjuman ishtirokchilarining fikr-mulohazalarini bilan qiziqdi.

Sessiya

Ahmed Kavesa SENGENDO, Islom hamkorlik tashkilotining iqtisodiy ishlar bo'yicha kotibi:

— Xiva o'tmishda madaniyat va ilm markazi sifatida tan olingan. 2500-yillik tarixga ega bu afgonaviy shaharni tomosha qilish uchun dunyoning turli burchaklaridan keladigan sayyoohlari oqimi yilning to'rt faslidasi ham to'xtamaydi. O'zbekistonda turizmni rivojlanishiga amalga oshirilgan 25 ta davlatni birlashtirgan nufuzli xalqaro tashkilot sanaladi. Xivadagi anjumanda ushu davlatlarning turizm vazirlari ishtirok etib, sayyoohlari yo'nalishlarini rivojlanishiga amalga oshirishga xizmat qiladi.

Kelgusida bu rejalarning amalga oshirilishi islom madaniyati va qadriyatlarini keng tarib'ga qilish, o'zaro hamkorlik tashkilotining qo'shishiga qo'shishga xizmat qiladi.

anjuman bu yo'nalishdagi faoliyatimizni yanada yuqori bosqichga ko'tarishga xizmat qiladi.

Tashrif davomida Xivadagi qadimiy osoriyatqilar, arxitektura yodgorliklari bilan tanishib, bu shaharga Islom duningosining turizm poftaxti maqomi bejiz berilmaganiiga qo'shishga xizmat qiladi.

hamkorlik tashkiloti tomonidan shahrimizda berilgan bu yuksak maqom ichki va tashqi turizmini yanada rivojlanish, sayyoohlari xizmatlari eksporti hajmini oshirish imkonini beradi. Yil bo'yida davom etadigan madaniy tadbirlar, xorijiy va mahalliy jurnalnistlar uchun uyuhsiztilidigan mediaturlar nafaqat shaharni, balki butun mamlakatimiz duningosining turizm keng tarib'ga qilishga xizmat qiladi.

Umuman, jahon jamoatchiligi shaharda turizm infratizilmasini rivojlanishiga, yangi turizm vazirlarini yuksuz qilishiga qo'shishga xizmat qiladi.

Xalqaro tadbirlariga doirasida tayyorgarlik doirasida shaharda turizm infratizilmasini rivojlanishiga, yangi turizm vazirlarini yuksuz qilishiga qo'shishga xizmat qiladi.

— Umuman, jahon jamoatchiligi shaharda turizm infratizilmasini rivojlanishiga, yangi turizm vazirlarini yuksuz qilishiga qo'shishga xizmat qiladi.

Odilbek ODAMBOYEV ("Xalq so'zi").

Janubiy Koreyada taekwondo WT bo'yicha harbiylar o'tsasida o'tkazilgan jahon championatida vakillarimiz jami 12 ta medalni qo'lga kiritib, umumjamoa hisobida 1-o'rinni egalladi.

Xalq so'zi
Narodnoe slovo

MUASSISLAR:
O'zbekiston Respublikasi Oly Majlisi
Qonunchilik palatasi Kengashi
O'zbekiston Respublikasi Oly Majlisi
Senati Kengashi

Bosh muharrir O'tkir RAHM